

Nghệ An đón làn sóng FDI công nghệ cao, tạo lực đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế

14:14 31/10/2026

Sự hiện diện của các tập đoàn công nghệ hàng đầu như Luxshare-ICT, Goertek, Foxconn, Everwin Precision, Ju Teng... cùng dòng vốn FDI hàng tỷ USD đang thổi luồng sinh khí mới vào ngành công nghiệp Nghệ An. Không chỉ thúc đẩy sản xuất, xuất khẩu và giải quyết việc làm cho hàng chục nghìn lao động, dòng vốn này còn mở ra thời cơ chuyển dịch cơ cấu kinh tế thực chất, đặt nền móng cho việc phát triển công nghiệp công nghệ cao của tỉnh.

Với quỹ đất công nghiệp sẵn sàng, hạ tầng đồng bộ, chính sách ưu đãi cạnh tranh và chính quyền luôn đồng hành cùng doanh nghiệp, Nghệ An đang trở thành điểm đến đáng tin cậy của các nhà đầu tư công nghệ cao.

Nghệ An đang trở thành điểm đến của nhiều tập đoàn công nghệ lớn với các dự án đầu tư hàng tỷ USD. (Ảnh: Khu công nghiệp VSIP Nghệ An 1)

Điểm sáng thu hút FDI

Những năm gần đây, Nghệ An liên tục duy trì vị thế trong nhóm địa phương dẫn đầu cả nước về thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI). Bước sang năm 2026, đà tăng tốc này càng rõ nét khi quy mô vốn đăng ký lần chất lượng dự án đều tăng mạnh, tập trung chủ yếu vào các ngành công nghiệp chế biến chế tạo, năng lượng và linh kiện điện tử.

Theo số liệu công bố, 9 tháng năm 2026, tổng vốn đầu tư cấp mới và điều chỉnh tăng thêm toàn tỉnh đạt hơn 106.600 tỷ đồng (khoảng 4 tỷ USD), trong đó vốn FDI đạt hơn 2,47 tỷ USD; Nghệ An đứng thứ 6 cả nước và dẫn đầu vùng Bắc Trung Bộ về thu hút FDI, tiếp tục nỗ lực hướng tới mục tiêu 3,6 tỷ USD đề ra cho cả năm. Dấu ấn nổi bật là Dự án Nhà máy Nhiệt điện LNG Quỳnh Lập công suất 1.500 MW, tổng vốn đầu tư khoảng 2,25 tỷ USD, do Tập đoàn SK cùng Tổng công ty Điện lực Dầu khí Việt Nam (PV Power) và Công ty TNHH Mía đường Nghệ An (NASU) liên doanh đầu tư. Kết quả này phản ánh sức hấp dẫn ngày càng rõ nét của môi trường đầu tư xứ Nghệ trong cuộc cạnh tranh tiếp nhận nguồn vốn quốc tế.

Đáng chú ý, lực hút của Nghệ An không chỉ nằm ở quy mô dòng tiền mà đến từ sự hình thành nhanh chóng của một hệ sinh thái công nghiệp điện tử, công nghệ cao với các tên tuổi lớn: Luxshare-ICT, Goertek, Foxconn, Everwin Precision, Ju Teng, Sunny Automotive..., những Tập đoàn có vị trí quan trọng trong chuỗi cung ứng toàn cầu.

Sự bứt phá của những doanh nghiệp đầu tàu cho thấy khu vực FDI đã vượt khỏi vai trò bổ sung nguồn vốn đơn thuần, trở thành động lực dẫn dắt hoạt động sản xuất công nghiệp và ngoại thương của địa phương. Khi Luxshare, Goertek cùng các nhà cung ứng vệ tinh liên kết thành chuỗi sản xuất thiết bị và linh kiện, Nghệ An đang từng bước hình thành những cụm công nghiệp chuyên môn hóa thay vì chỉ dừng lại ở các dự án đơn lẻ, mở ra nhiều cơ hội cho các nhà đầu tư phụ trợ, logistics và dịch vụ công nghiệp tham gia chuỗi cung ứng ngay tại địa bàn.

Vai trò dẫn dắt này thể hiện rõ qua các chỉ số tăng trưởng: Trong 9 tháng đầu năm 2026, tăng trưởng GRDP của tỉnh ước đạt 9,75%, riêng quý III đạt 10,11%; chỉ số sản xuất công nghiệp (IIP) của Nghệ An tăng 21,49% so với cùng kỳ năm trước. Trong đó, ngành công nghiệp chế biến, chế tạo tăng hơn 25%, riêng sản

xuất linh kiện điện tử tăng gần 42%. Kim ngạch xuất khẩu toàn tỉnh đạt hơn 5,18 tỷ USD, tăng 55,6% và đã vượt kế hoạch cả năm. Đi cùng với sự mở rộng quy mô của các nhà máy điện tử là nhu cầu ngày càng lớn về lao động kỹ thuật cao, dịch vụ kho bãi, logistics, cung ứng phụ trợ và dịch vụ công nghiệp, mở ra dư địa rộng cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

Nhìn xa hơn, sự hiện diện của các nhà máy linh kiện điện tử là tiền đề tốt để địa phương thâm nhập sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu và từng bước tiến tới các lĩnh vực có hàm lượng công nghệ cao hơn như vi mạch, bán dẫn. Hiện Nghệ An mới ở giai đoạn đầu của hành trình này, vì vậy đây vừa là định hướng, vừa là dư địa hợp tác rộng mở cho các nhà đầu tư. Muốn bước vào nấc thang giá trị cao này, tỉnh xác định cần có một lộ trình cụ thể về nguồn nhân lực chuyên sâu, hạ tầng công nghệ lõi và cơ chế thu hút các công đoạn nghiên cứu, thiết kế thay vì gia công thô. Cùng với đó, các lĩnh vực bán dẫn, trung tâm dữ liệu, nghiên cứu và phát triển, công nghệ chiến lược được áp dụng thủ tục đầu tư đặc biệt theo Luật Đầu tư năm 2025 và chính sách ưu đãi, hỗ trợ đầu tư đặc biệt.

Đòn bẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế

Tác động của FDI đối với Nghệ An ngày càng thể hiện rõ trên nhiều phương diện, từ cơ cấu ngành kinh tế, thị trường lao động đến thu ngân sách và sự phát triển của các khu công nghiệp.

Hoạt động sản xuất tại các nhà máy FDI góp phần thúc đẩy xuất khẩu và giải quyết việc làm cho hàng chục nghìn lao động địa phương.

Trước hết, dòng vốn ngoại thúc đẩy cơ cấu kinh tế dịch chuyển tích cực theo hướng nâng tỷ trọng công nghiệp chế tạo, giảm dần sự phụ thuộc vào các lĩnh vực thâm dụng tài nguyên hoặc giá trị gia tăng thấp.

Việc các tổ hợp quy mô lớn liên tục gia tăng công suất đóng vai trò then chốt để Nghệ An phấn đấu đạt mục tiêu tăng trưởng GRDP từ 10,5 - 11,5% trong năm 2026, trong bối cảnh tỉnh đang chuyển dần sang các động lực tăng trưởng mới có hàm lượng công nghệ và giá trị gia tăng cao hơn.

Thứ hai, FDI tạo ra xung lực kích cầu mạnh mẽ đối với thị trường lao động và dịch vụ đô thị. Với khoảng 170 doanh nghiệp đang hoạt động trong các khu kinh tế, khu công nghiệp và sử dụng khoảng 75.000 lao động, sự tập trung của các nhà máy đã kéo theo nhu cầu lớn về nhà ở công nhân, vận tải, thương mại, y tế, ẩm thực và đào tạo nghề.

Đây chính là không gian sinh kế và thị trường dịch vụ rộng mở cho các doanh nghiệp, người dân địa phương và các nhà đầu tư dịch vụ, hạ tầng đô thị, đồng thời đẩy nhanh tốc độ đô thị hóa tại các vùng vệ tinh.

Đặc biệt, dòng vốn FDI đang giữ vai trò là động lực bứt phá chủ đạo thúc đẩy thu ngân sách nhà nước của tỉnh tăng trưởng ấn tượng. Lũy kế 9 tháng đầu năm 2026, tổng thu ngân sách trên địa bàn Nghệ An ước đạt 25.688,6 tỷ đồng, vượt 10,1% dự toán cả năm do Hội đồng nhân dân tỉnh giao và tăng 28,1% so với cùng kỳ.

Trong đó, khối doanh nghiệp FDI ghi nhận mức nộp ngân sách tăng mạnh tới 92,9% nhờ các dây chuyền sản xuất lớn đi vào vận hành ổn định trọn vẹn và mở rộng giai đoạn mới. Nguồn thu này mang lại dư địa tài chính quý giá để tỉnh tái đầu tư hạ tầng giao thông, hạ tầng khu công nghiệp và an sinh xã hội.

Giải bài toán liên kết chuỗi và nâng chất nguồn lực

Hiệu quả thu hút FDI không thể đo đếm đơn thuần bằng số lượng dự án hay vốn đăng ký trên giấy, mà còn ở mức độ lan tỏa tới doanh nghiệp trong nước và người lao động. Để phần giá trị gia tăng giữ lại tại địa phương ngày càng lớn, điều quan trọng là doanh nghiệp nội địa được tham gia chuỗi cung ứng linh kiện, dịch vụ và lao động địa phương từng bước tiến lên các công đoạn kỹ thuật cao, thay vì chỉ đảm nhận khâu lắp ráp giản đơn.

Người lao động làm việc trong dây chuyền sản xuất linh kiện điện tử tại doanh nghiệp FDI ở Nghệ An.

Nhiệm vụ trọng tâm của Nghệ An thời gian tới là thiết lập cơ chế kết nối thực chất giữa các tập đoàn FDI với cộng đồng doanh nghiệp trong nước. Doanh nghiệp vừa và nhỏ địa phương cần được trợ lực về tiêu chuẩn quản trị chất lượng, chuyển đổi số và công nghệ để đủ chuẩn tham gia cung cấp bao bì, linh kiện cơ khí chính xác, logistics và bảo trì thiết bị. Trong đó, vai trò cầu nối của cơ quan quản lý nhà nước và các tổ chức xúc tiến đầu tư rất quan trọng: từ cung cấp thông tin cơ hội, kết nối cung - cầu đến hỗ trợ doanh nghiệp nội địa nâng chuẩn để tham gia chuỗi.

Bên cạnh đó, chiến lược đào tạo nguồn nhân lực phải đi trước một bước. Nghệ An có lợi thế về nguồn nhân lực với lực lượng lao động trên 1,635 triệu người, hằng năm bổ sung khoảng 45.000 lao động, cùng mạng lưới 06 trường đại học, 09 trường cao đẳng và 40 cơ sở đào tạo nghề. Nhu cầu nhân lực hiện nay không còn nằm ở lao động phổ thông mà đang chuyển dịch mạnh sang đội ngũ kỹ thuật viên điện - điện tử, kỹ sư tự động hóa, quản trị chuỗi cung ứng và vận hành thiết bị công nghệ cao. Sự bắt tay chặt chẽ giữa nhà trường, cơ sở đào tạo nghề và đơn vị tuyển dụng là giải pháp then chốt để nâng cao mặt bằng thu nhập cho người lao động.

Về hạ tầng, Quyết định số 490/QĐ-TTg ngày 27/3/2026 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt mở rộng Khu kinh tế Đông Nam lên hơn 104.000 ha đã tạo ra

không gian quy hoạch công nghiệp chiến lược.

Cùng với đó, toàn tỉnh có 11 khu công nghiệp với tổng diện tích quy hoạch trên 3.000 ha, quỹ đất công nghiệp sẵn sàng cho thuê khoảng 1.220 ha, được đầu tư hạ tầng đồng bộ bởi các nhà phát triển uy tín như VSIP, WHA, Hoàng Thịnh Đạt; 100% khu công nghiệp đang hoạt động có hệ thống xử lý nước thải tập trung đạt chuẩn. Về kết nối, cao tốc Bắc - Nam, Quốc lộ 1 và đường sắt Bắc - Nam đi qua địa bàn; Cảng hàng không quốc tế Vinh đang được nâng cấp, mở rộng; Cảng nước sâu Cửa Lò, Cảng Đông Hồi đang được đầu tư; Nghệ An còn là cửa ngõ kết nối sang Lào và Đông Bắc Thái Lan theo hành lang Đông - Tây.

Về chính sách, dự án đầu tư vào khu kinh tế, khu công nghiệp được hưởng mức ưu đãi cao nhất theo quy định của Chính phủ về thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế nhập khẩu, tiền thuê đất; 100% thủ tục hành chính trong lĩnh vực đầu tư vào khu kinh tế, khu công nghiệp được giải quyết trực tuyến toàn trình. Tỉnh cam kết thực hiện đồng bộ “5 sẵn sàng”: sẵn sàng về quy hoạch, hạ tầng thiết yếu, mặt bằng sạch, nguồn nhân lực và cơ chế, chính sách; lãnh đạo tỉnh luôn mở rộng cửa lắng nghe, đối thoại trực tiếp và giải quyết kịp thời kiến nghị của nhà đầu tư, từ khi tìm hiểu cơ hội cho đến khi dự án đi vào vận hành ổn định.

Trên nền tảng quỹ đất, hạ tầng, nhân lực và chính sách đang được chuẩn bị sẵn sàng, Nghệ An đang đứng trước cơ hội lớn để trở thành trung tâm công nghiệp công nghệ cao của khu vực Bắc Trung Bộ. Trong bối cảnh cạnh tranh thu hút đầu tư giữa các địa phương ngày càng gay gắt và kinh tế thế giới còn nhiều biến động, tỉnh kiên định chuyển trọng tâm từ thu hút theo chiều rộng sang thu hút có chọn lọc, ưu tiên các dự án công nghệ cao, thân thiện môi trường, suất đầu tư cao và có cam kết chuyển giao công nghệ, đồng thời sẵn sàng đồng hành cùng nhà đầu tư trong suốt vòng đời dự án.

Thước đo thành công cuối cùng của dòng vốn FDI không nằm ở bảng xếp hạng đăng ký vốn một vài năm, mà thể hiện ở năng suất lao động gia tăng, nền tảng doanh nghiệp nội địa lớn mạnh và những việc làm bền vững, thu nhập cao cho người dân. Với phương châm “thành công của doanh nghiệp là thành công của tỉnh”, việc khơi thông các điểm nghẽn về hạ tầng, nhân lực và liên kết chuỗi giá trị chính là chìa khóa để Nghệ An biến dòng vốn FDI thành động lực phát triển kinh tế tự cường trong tương lai.

Lê Quyết